

Pasaka par Piejūras meža lapsu.

Lapsa Vectēvs domīgi raudzījās mākoņos, kuri kā lieli baltā zefīra gabali peldēja dzidri zilajās augusta debesīs. Rudās ausis tvēra Ventspils Piejūras meža priedēs šņākuļojošā vēja centienus pārspēt no pilsētas puses plūstošo skaņu simfoniju. Bērnu spiedzieni, klaigas, suņu ņurdieni, vaukšķēšana, kā arī spalgās, skaļās, dziedošās, smejošās, bargās, aizsmakušās, mierīgās un klusās cilvēku balsis ievijās vējā, radot savdabīgu melodiju. Uzsākot kārtējo sliežu ceļa riņķa danci, gaisu pāršķēla griezīgie mazbānīša vaidi. Vectēvs jau sen bija pieradis, ka pilsētas trokšņi ir ielauzušies Piejūras meža iemītnieku ikdienā. Šobrīd viņa prātu nodarbināja pavisam cita, diezgan bažīga doma – ko iesākt ar savu Piejūras meža populārākā dzīvnieka statusu.

Viss sākās pirms vairākiem gadiem, kad Vectēvs, būdams žiperīgs jauns lapsēns, pirmajā lielajā rudens vētrā ieklīda pilsētā un uzrāpās uz teātra nama jumta. Tolaik Vectēva acis ik dienu mirdzēja ziņkārē un melnais purniņš ošņāja pēc jauniem piedzīvojumiem. Diemžēl tās dienas stiprajā vējā viņu, pilsētas teritorijā ieklīdušu, pievīla ausis – nesadzirdēja mežu un nespēja atrast ceļu atpakaļ. Mājupceļu meklēdams, ieraudzīja pie kāda nama pieslējušos līku koku un cerībā saskatīt, kurā pusē tad īsti ir mežs, pa to ātri vien uzskrēja uz ēkas jumta. Satraukumā pat nepamanīja, ka turpat netālu staigāja cilvēki. Vectēvam toreiz bija milzīgs kauns par tādu neveiklo apmaldīšanos un pēc laimīgās nokļūšanas mājās, viņš pie sevis bija nolēmis nekad nevienam par šo ceļojumu nestāstīt.

Tomēr kādu dienu pilsētas ziņu piegādātāja – Ostmalas Vārna, Piejūras meža Vāverei uzdāvināja kādu vietējā laikraksta “Ventas Balss” eksemplāru. Avīzes pirmajā lappusē greznojās fotogrāfija – lapsa uz teātra nama jumta! Pļāpīgā Vāvere bildē atpazīna kaimiņos dzīvojošo Vectēvu un tādu ziņu pie sevis noturēt nespēja. Jau drīz vien Piejūras mežs ņurdēja un čaloja par drosmīgo lapsu. Četru ķepu dzīvnieks Vectēvs bija nokļuvis tur, kur parasti lidoja tikai spārnotie divkājaini – uz jumta! Katrs nākamais stāstītājs pūlējās notikumu padarīt iespaidīgāku – sāka pat baumot, ka Vectēvs esot pasaulē pirmā lidlapsa. Pa retam, kad pūšot stiprs austrumu vējš, viņam astē izaugot dažas kuplas lidspalvas. Varot arī būt, ka uz muguras parādoties kas spārniem līdzīgs, bet tos esot grūti pamanīt. Prātīgākajiem mežiniekiem bija aizdomas, ka šīs runas izplata Vecā Pūce. Pūcei gan bija gudra putna slava, bet tā kā gadījās, ka reiz, no Tālā meža ieklīdušajam Platragu Alnim, viņa parādīja pavisam aplamu mājupceļu, par viņas teiktā patiesumu visiem radās pamatotas bažas. Alnis toreiz, pārbiedēdams atpūtniekus, ielauzās Piejūras kempingā, bet Piejūras mežs nosprieda, ka turpmāk Pūces teikto

pārbaudīs divreiz. Galu galā visu dienu pavadot snaudā, varot arī šo to nezināt un nesaprast. Vectēvs sākumā bija ārkārtīgi izbrīnīts par tādu sižeta pavērsienu – viņa lielo, apkaunojošo noslēpumu Piejūras mežs skandināja kā drosmīgāko soli vietējās meža pasaules jauno laiku vēsturē. Tomēr ātri vien viņš brīnīšanos nomainīja pret pieradumu pie apbrīnas pilnajiem skatieniem un jau, klausoties meža klačas, smīnēja. Tas bija tik amizanti – Vectēvs taču zināja, ka astē viņam nav neviena lidošanai derīga spalva.

Tagad gan sirmot sākušais Vectēvs nereti samulsa. Jaunā paaudze taujāja padoma, kur varot dabūt tādu drosmi kāda ir viņam. Bija bail atklāt, ka viņa drosme tik vien bija kā rudo ausu kļūda. No tā varenā Lapsas Vectēva, kuru domāja zinām viss Piejūras mežs, līdz īstajam bailīgajam Vectēvam, bija tālu – kā no Zemes līdz Mēnesim.

Vectēva krenčus par atbildēm nākotnei pārtrauca izmisīga smilkstēšana tuvējā krūmā. Pielavījies tuvāk, viņš pamanīja pilsētas suņu puiku. “Kā tu te nokļuvi? Tevi padzina?”, Vectēvs līdzjūtīgi apjautājās. “Es pazudu”, kucēns iesmilkstējās, uzsākdams satraukti skumju stāstu par to kā viņš – Kucēns, meklējis drosmi. Vectēvam izbrīnā iepletās acis – tāds stāsts par drosmi varēja noderēt. Izrādījās, ka Kucēns ikdienā tiešām dzīvojot pilsētā un no kaimiņu runča esot dzirdējis, ka Ventspilī pilsētas vidū esot ceļš uz Mēnesi. Cilvēki to saucot par Ventas tiltu un ikdienā pa to braucot pāri upei. Tomēr esot tādas īpašas dienas un stundas, kad tas tiek pacelts gaisā un tad, ja paveicas, varot tikt līdz pašām debesīm, kur varot uzkāpt uz Mēness! Ja to spēj, iegūst drosmi, kuru nekad un neviens neatņems. Kucēna sapnis esot būt labākajam mājas sargam pasaulē – tādām darbam vajagot daudz drošas dūšas, tāpēc vakar gājis šo ceļu meklēt. Nelaieme tā, ka tas neesot izdevies, jo ticis līdz upei, bet tad pēkšņi kāds, skaļi blīkšķinot, sācis gaisā mest sarkanas, dzeltenas, zaļas zvaigžņu puķes. Tās svilpojušas, spindzējušas un kritušas lejā – tas bijis briesmīgi biedējoši un Kucēns bēdzis cik vien spējis. Attapies te, mežā, kur esot tik daudz svešu skaņu un smaku, ka vairs nezinot uz kuru pusi iet. “Ļoti gribas mājās, pie sava cilvēka”, viņš sērīgi piebilda. Sirsnīgi pie sevis burkšķēdams kaut ko par svētkiem, uguņošanu, bezatbildīgiem cilvēkiem un bailīgiem mājdzīvniekiem, Vectēvs, asti novicinājis, aicināja Kucēnu viņam sekot. Kucēns paklausīgi devās līdz Lapsai Vectēvam pilsētas virzienā.

Daudzi Piejūras meža zvēri todien redzēja kā Vectēvs rāda ceļu uz pilsētu kārtējam, mežā noklīdušam, cilvēka mājdzīvniekam, bet neviens nenojauta, ka Vectēva acīs bija atgriezies jaunības mirdzošā ziņkāre. Ceļš uz Mēnesi, kur iegūt drosmi! Cerība to atrast Lapsas Vectēva purnītam lika atkal ošņāt pēc jauniem piedzīvojumiem.